

Støtte til bruk av veilederen

Sist endret: 17.06.2020

 [Last ned som PDF](#)

 [Skriv ut](#)

1. Profesjonsfellesskapet
2. Skoleeier og skoleleder
3. Lærer

Profesjonsfellesskapet

Bruk verktøyet i profesjonsfellesskapet

Kvalitetskriterier for læremidler består av kunnskapsgrunnlaget for hvert fag med tilhørende digital veileder. Den digitale veilederen er et verktøy for vurdering av læremidler som ligger i RefLex. Vi anbefaler å lese kunnskapsgrunnlaget før gjennomføring av vurdering i verktøyet i RefLex, samt at arbeidet gjøres kollektivt i profesjonsfellesskapet.

Verktøyet foreligger på bokmål og nynorsk og inneholder påstander som uttrykker kvalitet i læremidler, og som er basert på innholdet i kunnskapsgrunnlaget. Den som vurderer må ta stilling til påstanden ut fra en

firedelt skala med alternativene: helt enig - delvis enig - delvis uenig - helt uenig samt mulighet til å velge ikke aktuelt. Det er også mulig å legge til en begrunnelse i et eget tekstfelt for dette.

Kategoriene i veilederen

Påstandene i veilederen er delt inn i tre kategorier. Mange av påstandene har innhold som kan høre til i mer enn en kategori. Arbeidsgruppene som har utformet kunnskapsgrunnlaget og veilederne har drøftet grunnlaget for kategoriinndelingen, og deretter gjort et valg om plassering i kategori ut fra en helhetlig vurdering. Se beskrivelse av kategoriene under. Det er viktig at den som vurderer et læremiddel har fokus på innholdet i selve påstanden, selv om påstanden også kunne ha vært plassert i en annen kategori.

Følgende tre kategorier er brukt i veilederen:

- **Føringer fra læreplanverket** (for matematikk: kobling til læreplanverket)
Påstander i denne kategorien er direkte knyttet til føringene i LK2020, overordnet del samt læreplanene for fagene. LK2020 inneholder både føringer for hva opplæringen skal inneholde, og grunnleggende verdier og prinsipper for hvordan opplæringen skal gjennomføres. Påstandene i denne kategorien grenser derfor i flere tilfeller til kategorien pedagogisk og didaktisk kvalitet.
- **Pedagogisk og didaktisk kvalitet**
Påstander i denne kategorien er knyttet til fagpedagogisk og fagdidaktisk forskning om hva opplæringen i faget bør inneholde, og hvordan den bør gjennomføres. Kunnskap fra forskning om læremidler er også reflektert her. Siden LK2020 har føringer for hva opplæringen skal inneholde, samt grunnleggende verdier og prinsipper for hvordan opplæringen skal gjennomføres, grenser påstandene i denne kategorien i flere tilfeller til kategorien føringer fra læreplanverket.
- **Utforming og tekstlig kvalitet** (for matematikk: design)
Påstander i denne kategorien er knyttet til hvordan innholdet i læremiddelet er utformet for å gi best mulig læring for eleven. Her er både form og funksjon involvert i påstandene. For språkfag er det naturlig at den språklige og innholdsmessige kvaliteten på tekstene (jf. det utvidede tekstbegrepet) er en del av vurderingen i kategorien. Hvordan læremiddelet utnytter sin affordans, og hvordan ulike modaliteter støtter opp om hverandre (tekst, lyd, bilde, animasjon, film osv.) til å tilpasse læringen til ulike elevers behov, uttrykkes også i påstandene i denne kategorien. Kategorien inkluderer dessuten vurdering av hvordan innholdet er strukturert, samt muligheten for å finne fram i læremiddelet på en effektiv måte.

Skoleeier og skoleleder

⌵ Sette opp vurdering skoleleder/skoleeier og invitere lærere til vurdering

Skoleeier og skoleleder kan opprette vurdering for hvert læremiddel, og deretter invitere inn lærere til vurdering. Invitasjonen går deretter til de aktuelle lærerne på e-post. Se skjermvideoer under som viser hvordan dette gjøres.

The screenshot shows an email interface. At the top left is a circular logo with a green 'U'. The subject line is "Kvalitet i læremidler Skjermopptak skoleleder inviterer lærere" and it is from "Utdanningsdirektoratet". The main text of the email reads: "RefLex er et verktøy for alle som jobber med barnehage og skole." Below this are two dropdown menus: "Jeg er (velg rolle) ~" and "Jeg vil (velg oppgave) ~". At the bottom of the email content is a link: "Jeg vil vite mer om...". Below the email content is a video player with a play button, a progress bar, and a timestamp of 01:41. The video title is "Hvordan jeg kan vurdere min egen praksis" and the player includes a Vimeo logo and various control icons.

⌵ Sammenstille svarene – skoleeier/skoleleder

Etter at alle vurderingene er ferdigstilt, kan skoleleder/skoleeier ta ut samlerapport som sammenfatter vurderingene fra de ulike lærerne for hvert læremiddel. Denne deles deretter med faggruppa og skolens/kommunens utviklingsgruppe for drøfting og valg av læremiddel.

Skoleleder kan sende samlerapport fra skolen videre til skoleeier direkte i RefLex.

Se skjermvideoer under som viser hvordan dette gjøres.

Kvalitet i læremidler Skjermopptak skoleleder rapportvisning

from Utdanningsdirektoratet

Björn Håkon Solbø

RefLex er et verktøy for alle som jobber med barnehage og skole.

Jeg er **skoleledelsen ved Tromsdalen videregående skole** ▾

Her kan du vurdere egen praksis eller kvaliteten på læremidler.

Jeg vil (velg oppgave) ✕

(velg oppgave)

Vurdere

vurdere egen praksis

Jeg vil vurdere kvaliteten i et læremiddel

Invitasjon

invitere lærere

Hvordan Mottatte svar

min egen se og sammenligne

re fungerer

02:52

vimeo

Lærer

Gjennomføre vurdering lærer ved bruk av tilsendt lenke

Lærerne som har mottatt invitasjon fra sin skoleleder, kan starte vurderingen i RefLex ved å bruke lenken som ligger i e-posten de mottar. NB! Det er svært viktig at denne lenken brukes, for at svaret skal bli en del av samlerrapporten som tas ut til slutt. Se skjermvideo under som viser hvordan dette gjøres.

Kvalitet i læremidler Skjermopptak invitert lærer

from Utdanningsdirektoratet

Denne er laget på grunnlag av forskningsbasert kunnskap om hva som er gode læremidler i norsk. Vi anbefaler at du har lest og drøftet innholdet i "Kunnskapsgrunnlag for kvalitetskriterium for læremiddel i norsk" sammen med kollegaer i profesjonsfellesskapet på skolen eller i kommunen før du svarer på påstandene i veilederen.

Bruk veilederen til å vurdere både trykte og digitale læremidler. Når du har svart på påstandene, kan du skrive ut en rapport som oppsummerer svarene dine. Vi anbefaler videre at din vurdering inngår i et kollektivt arbeid med vurdering av læremidler på skolen eller i kommunen. Alle vurderinger av samme læremiddel kan inngå i en sammenstilt rapport for skolen/kommunen. Drøft innholdet i den sammenstilte rapporten drøftes i profesjonsfellesskapet som grunnlag for vurdering av læremidler skolen allerede har, eller for å kjøpe inn nye læremidler.

Læremidler er alle trykte og digitale element som er utviklet til bruk i opplæringa. De skal helt eller delvis dekke intensjonene i læreplanverket, jf. forskrift til opplæringslova § 17-1.

Veilederen for kvalitet i læremidler inneholder kategoriene utforming og tekstlig kvalitet, pedagogisk og didaktisk kvalitet og feringer fra læreplanverket. Hver kategori inneholder et ulikt antall påstander som du må ta stilling til. Utformingen av den digitale veilederen er basert på at alle kategorier og påstander skal være med i en fullstendig vurdering av et læremiddel.

INNHOOLD

✓ Feringer fra læreplanverket

✓ Pedagogisk og didaktisk kvalitet

✓ Utforming og tekstlig kvalitet

Husk:

- Dersom du har mottatt e-post med invitasjon fra din skoleleder om å vurdere et læremiddel, er det **meget viktig at du bruker denne lenken til å svare på skjemaet**. Da kan ditt svar brukes i en sammenstilt rapport for skolen eller kommunen. Systemet tillater likevel at lærere gjør enkeltvis vurderinger uten invitasjon fra skoleleder.
- Bruk veiledningsteksten til påstandene aktivt i vurderingen. Veiledningsteksten gir nødvendig utfyllende informasjon som er svært nyttig for å forstå hvordan du kan gjøre vurderingen.
- I tillegg til å ta stilling til hver påstand ved å velge svaralternativ på en skala, kan du også legge til fritekst i kommentarfeltet til hver påstand der du mener det er viktig å legge til utfyllende informasjon. Slik informasjon kan være nyttig for drøftingene i profesjonsfellesskapet.

03:04

vimeo

Gjennomføre enkeltvis vurdering lærer

Det er mulig å gjøre enkeltvis vurderinger av et læremiddel. Disse kan ikke brukes i samlereporter. Vi anbefaler at vurderingen gjøres via invitasjon fra skoleleder eller skoleeier, se beskrivelse ovenfor. Om man likevel vil gjennomføre en enkeltvis vurdering, viser skjermvideoen under hvordan det gjøres.

Kvalitet i læremidler Skjermopptak lærer enkeltvis
from Utdanningsdirektoratet

Velg temaet du ønsker å vurdere

Kvalitetskriterier for læremidler i engelsk (for lærere)

Denne veilederen er laget på grunnlag av forskningsbasert kunnskap om hva som er gode læremidler i engelsk. Vi anbefaler at du har lest og drøftet innholdet i kunnskapsgrunnlaget "Kunnskapsgrunnlag for kvalitetskriterium for læremiddel i engelsk" sammen med kollegaer i profesjonsfellesskapet på skolen eller i kommunen før du svarer på påstandene i veilederen.

Bruk veilederen til å vurdere både trykte og digitale læremidler. Når du har svart på påstandene, kan du skrive ut en rapport som oppsummerer svarene dine. Vi anbefaler videre at din vurdering inngår i et kollektivt arbeid med vurdering av læremidler på skolen eller i kommunen. Alle vurderinger av samme læremiddel kan inngå i en sammenstilt rapport for skolen/kommunen. Drøft innholdet i den sammenstilte rapporten i profesjonsfellesskapet som grunnlag for vurdering av læremidler skolen allerede har, eller for å kjøpe inn nye læremidler.

Læremidler er alle trykte og digitale element som er utviklet til bruk i opplæringa. De skal helt eller delvis dekke intensjonene i læreplanverket, jf. forskrift til opplæringslova § 17-1.

Veilederen for kvalitet i læremidler inneholder kategoriene utforming og tekstlig kvalitet, pedagogisk og didaktisk kvalitet og føring fra læreplanverket. Hver kategori inneholder et ulikt antall påstander som du må ta stilling

INNHOLD

- 1 Føring fra læreplanverket
- 2 Pedagogisk og didaktisk kvalitet
- 3 Utforming og tekstlig kvalitet

03:22

